orienteering.lt

PATVIRTINTA
LOSF Prezidiumo 2026 m. lapkričio 16 d. posėdžio protokolu Nr. 261116

LIETUVOS ORIENTAVIMOSI SPORTO FEDERACIJOS VARŽYBŲ SAUGUMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos orientavimosi sporto federacijos (toliau – LOSF) varžybų saugumo taisyklės (toliau – Saugumo taisyklės) nustato privalomus dalyvių, oficialių asmenų ir žiūrovų saugumo užtikrinimo reikalavimus orientavimosi sporto varžybose.
2. Saugumo taisyklės parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos sporto įstatymu, LOSF netinkamo elgesio prevencijos ir nagrinėjimo taisyklėmis (toliau – Taisyklės).
3. Saugumo taisyklės taikomos visų orientavimosi sporto šakų – bėgte, slidėmis, kalnų dviračiais ir takais – varžyboms, vykstančioms Lietuvoje, kurias organizuoja LOSF ar jos nariai arba kurios įtrauktos į LOSF varžybų kalendorių (toliau – varžybos). Varžybų taisyklės ir varžybų nuostatai gali nustatyti papildomus saugumo reikalavimus.
4. Už Saugumo taisyklių reikalavimų įgyvendinimą atsako varžybų rengėjas, o varžybų metu – renginio vadovas ar vyr. teisėjas.
5. Saugumo taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Taisyklėse ir varžybų taisyklėse.

II. PASIRENGIMAS VARŽYBOMS

6. Varžybų rengėjas, rengdamasis varžyboms:
   - 6.1. įvertina varžybų vietovės, trasų ir varžybų centro rizikas, įskaitant viešuosius kelius, geležinkelius, vandens telkinius, stačius šlaitus, karjerus, miško kirtimo ir medžioklės vietas, ir nustato jų valdymo priemones;
   - 6.2. gauna žemės savininkų ar valdytojų ir, kai reikia, saugomų teritorijų direkcijų sutikimus;
   - 6.3. teisės aktų nustatyta tvarka suderina varžybas su savivaldybe ir policija, kai varžybos vyksta viešose vietose, ribojamas eismas ar reikia užtikrinti viešąją tvarką;
   - 6.4. nustato kontrolinį laiką ir dalyvių grįžimo iš trasos kontrolės tvarką;

6.5. parengia veiksmų planą nelaimingo atsitikimo, dalyvio paieškos, pavojingų oro sąlygų ir varžybų sustabdymo atvejams, nurodydamas už veiksmus atsakingus asmenis ir jų kontaktus;

6.6. parengia laikinų statinių išdėstymo varžybų centre schemą, įvertindamas priešgaisrinės saugos reikalavimus, ir užtikrina, kad prekyba varžybų centre būtų vykdoma turint reikiamus leidimus.

7. Trasos planuojamos taip, kad jos nekirstų viešųjų kelių, kuriais vyksta automobilių eismas. Kai to išvengti neįmanoma, kelio kirtimo vietoje užtikrinamas eismo reguliavimas ar kontrolė, o kirtimo vieta pažymima žemėlapyje ir vietovėje.

8. Varžybų informacijoje nurodoma:

8.1. draudžiamos teritorijos, pavojingos vietos ir kelių kirtimo vietos;

8.2. kontrolinis laikas;

8.3. rengėjo telefono numeris skubiais atvejais;

8.4. privaloma dalyvių ekipuotė.

9. Draudžiamos teritorijos, pavojingos trasos atkarpos, draudžiami keliai ir neįveikiami linijiniai objektai pažymimi žemėlapyje, o kai būtina, – ir vietovėje. Dalyviams draudžiama į juos patekti, juos kirsti ar jais naudotis.

III. SVEIKATA IR PIRMOJI PAGALBA

10. Varžybų rengėjas privalo užtikrinti pirmosios pagalbos teikimą visą varžybų vykdymo laiką.

10.1 Lietuvos čempionatuose, Lietuvos taurės ir tarptautinėse varžybose privalo budėti greitosios medicinos pagalbos (GMP) brigada arba galiojančią profesinės praktikos licenciją turintis gydytojas, paramedikas ar skubios medicinos pagalbos paramedikas, pagal savo kompetenciją galintis teikti būtinąją medicinos pagalbą.

10.2 Kitose varžybose rengėjas privalo užtikrinti pirmosios pagalbos teikimą ir reikalingų pirmosios pagalbos priemonių prieinamumą.

11. Dalyvių sveikatos būklės tikrinimo reikalavimai taikomi teisės aktų nustatyta tvarka. Varžybų nuostatuose nurodoma, kokiu būdu dalyvis, o už vaiką – jo atstovas pagal įstatymą, patvirtina, kad dalyvio sveikatos būklė leidžia dalyvauti varžybose.

12. Dalyvis, pamatęs sužeistą ar pagalbos reikalingą asmenį, privalo suteikti jam įmanomą pagalbą, o jei to padaryti negali, – kuo greičiau informuoti varžybų rengėją. Pagalbą suteikusio dalyvio rezultatas vertinamas varžybų taisyklėse nustatyta tvarka.

13. Kai kyla grėsmė asmens gyvybei ar sveikatai, kiekvienas varžybų dalyvis ir oficialus asmuo nedelsdamas skambina bendruoju pagalbos telefono numeriu 112 ir informuoja varžybų rengėją.

IV. DALYVIŲ GRĮŽIMO KONTROLĖ IR PAIEŠKA

14. Varžybų rengėjas tikrina, ar visi startavę dalyviai grįžo iš trasos. Dalyvis, nebaigęs trasos, privalo užsiregistruoti finiše.

15. Pasibaigus kontroliniam laikui ir nustačius, kad dalyvis negrįžo, varžybų rengėjas nedelsdamas organizuoja paiešką ir informuoja dalyvio trenerį ar komandos vadovą, o kai dalyvis yra vaikas, – ir jo atstovą pagal įstatymą.

16. Kai negrįžęs dalyvis yra vaikas, kai temsta ar oro sąlygos kelia pavojų arba kai dalyvio nepavyksta surasti per 1 valandą nuo paieškos pradžios, varžybų rengėjas nedelsdamas kreipiasi į Bendrąjį pagalbos centrą telefonu 112.

V. ORO SĄLYGOS IR VARŽYBŲ SUSTABDYMAS

17. Varžybos gali būti vykdomos įvairiomis oro sąlygomis, jeigu užtikrinamas dalyvių, oficialių asmenų ir žiūrovų saugumas. Renginio vadovas ar vyr. teisėjas atideda, sustabdo arba nutraukia varžybas, kai dėl perkūnijos, audros, liūties, pūgos, itin aukštos ar žemos oro temperatūros, miško kirtimo darbų, medžioklės ar kitų aplinkybių kyla grėsmė asmenų saugumui. Priimant sprendimą įvertinama oro temperatūra, drėgmė, vėjo stiprumas, numatoma fizinio krūvio trukmė ir kitos reikšmingos aplinkybės.

18. Esant aukštai oro temperatūrai, varžybų rengėjas užtikrina pakankamą geriamojo vandens kiekį trasoje ir finiše, vadovaudamasis atitinkamos orientavimosi sporto šakos varžybų taisyklėmis. Kai oro temperatūra siekia 25 °C ar daugiau, orientavimosi bėgte varžybose vanduo trasoje privalo būti pateikiamas, jei planuojamas nugalėtojo laikas yra 25 minutės ar ilgesnis. Esant ekstremaliam karščiui, rengėjas įvertina poreikį pakeisti varžybų laiką, sutrumpinti trasas, atidėti arba nutraukti varžybas.

19. Orientavimosi slidėmis varžybose, kai oro temperatūra yra nuo –20 °C iki –25 °C, rengėjas įvertina šalčio keliamą riziką ir užtikrina tinkamas dalyvių bei oficialių asmenų apsaugos priemones. Varžybos atidedamos arba nutraukiamos, kai oro temperatūra didesnėje distancijos dalyje yra –25 °C ar žemesnė. Slidinėjimo trasas per ežerus, upes ir pelkes draudžiama planuoti nepatikrinus ledo storio.

VI. ŠAKŲ YPATUMAI

20. Orientavimosi sporto kalnų dviračiais varžybose:

    20.1. dalyviai privalo dėvėti kieto paviršiaus šalmus;

20.2. dalyviai, kirsdami ar važiuodami viešaisiais keliais, laikosi Kelių eismo taisyklių;

20.3. miško kelių sankryžose pirmumo teisę turi platesniu keliu važiuojantis dalyvis, o įkalnėje važiuojantis dalyvis praleidžia leidžiantis nuo kalno važiuojantį dalyvį;

20.4. priešpriešiais važiuojantys dalyviai prasilenkia kairiaisiais šonais;

20.5. varžybų informacijoje nurodomos pavojingos vietos.

21. Orientavimosi sporto takais varžybose trasos, varžybų centras ir privažiavimas prie jų pritaikomi dalyviams, naudojantiems neįgaliojo vežimėlį.

22. Sprinto ir miesto varžybose varžybų informacijoje nurodomos eismo zonos, draudžiamos teritorijos ir pavojingos vietos, o trasos planuojamos taip, kad dalyviams nereikėtų bėgti per intensyvaus eismo gatves.

VII. VAIKŲ SAUGUMAS

23. Varžybose, kuriose dalyvauja vaikai, taikomi Taisyklių V skyriaus antrajame skirsnyje nustatyti reikalavimai.

24. Vaikų grupių trasų sudėtingumas ir ilgis turi atitikti vaikų amžių ir pasirengimą. Vaikų grupių trasos neplanuojamos per pavojingas vietas.

VIII. VIEŠOJI TVARKA, NELAIMINGI ATSITIKIMAI IR INCIDENTAI

25. Renginio vadovas, užtikrindamas viešąją tvarką ir asmenų saugumą, turi Taisyklių IX skyriaus trečiajame skirsnyje ir XI skyriuje nustatytas teises.

26. Nelaimingas atsitikimas ar incidentas, įskaitant sužalojimą, dalyvio paiešką, varžybų sustabdymą ir asmens neįleidimą ar pašalinimą, fiksuojamas raštu, nurodant laiką, vietą, dalyvavusius asmenis, suteiktą pagalbą ir priimtus sprendimus. Įrašus varžybų rengėjas saugo 3 metus.

27. Apie nelaimingą atsitikimą, dėl kurio asmuo buvo hospitalizuotas ar žuvo, ir apie dalyvio paiešką, į kurią buvo įtrauktos valstybės tarnybos, varžybų rengėjas ne vėliau kaip kitą darbo dieną informuoja LOSF vykdantįjį direktorių. Apie incidentą, susijusį su netinkamu elgesiu, pranešama Taisyklėse nustatyta tvarka.

IX. PRIEŽIŪRA IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

28. Saugumo taisyklių reikalavimų įgyvendinimą Lietuvos čempionatuose ir Lietuvos taurės varžybose tikrina varžybų patarėjas. Varžybų patarėjas, nustatęs reikalavimų neatitiktį, reikalauja ją pašalinti iki varžybų pradžios, o jos nepašalinus, informuoja Techninį komitetą.

29. Techninis komitetas apie pakartotinius ar esminius Saugumo taisyklių pažeidimus informuoja LOSF prezidiumą, kuris sprendžia dėl teisės organizuoti LOSF kalendoriaus varžybas.

30. Saugumo taisykles tvirtina LOSF prezidiumas. Jos skelbiamos LOSF interneto svetainėje, o nuoroda į jas įtraukiama į varžybų nuostatus.

31. Įsigaliojus Saugumo taisyklėms, netenka galios LOSF prezidiumo 2009 m. kovo 10 d. patvirtintos Saugumo taisyklės Lietuvos orientavimosi sporto varžybose.